VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
Meddelad i Vänersborg
2026-03-23

Målnummer
M 3499-10

SÖKANDE

Kuskatorpet Entreprenad & Lantbruk Aktiebolag, 556389-5704
St Kuskatorpet
305 94 Halmstad

Ombud: Advokaten Rikard Setterlid
Advokatfirman Setterlid AB
Friggagatan 5
524 31 Herrljunga

SAKEN
Ansökan om tillstånd till befintlig och utökad verksamhet avseende hantering av ickefarligt avfall och farligt avfall, jordtillverkning, framställan av flis samt lagring av bränsleflis m.m vid Kuskatorpet Entreprenad och Lantbruk AB:s anläggning på fastigheten Fyllinge 20:437 samt på del av fastigheten Fyllinge 20:393 i Halmstads kommun, nu fråga om prövotidsredovisning vad avser utsläpp av suspenderat material och TOC med utgående vatten från reningsanläggningen.

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslutar prövotiden i fråga om utsläpp av suspenderat material (susp.) och organiska ämnen (mätt som totalt organiskt kol, TOC) i utgående vatten från reningsanläggningen som bestämdes i deldom den 26 september 2023 och den 6 mars 2019 jämte beslut den 23 juni 2021, inom ramen för den prövotid som bestämdes i deldom den 14 december 2012 avseende hantering av lakvatten från behandlings- och lagringsytor, och föreskriver följande slutliga villkor.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

Besöksadress
Hamngatan 6

Telefon
0521-27 02 00

Öppettider
måndag–fredag
08:00–16:00

Postadress
Box 1070
462 28 Vänersborg

E-post
mmd.vanersborg@dom.se

Webbplats
www.domstol.se/vanersborgs-tingsratt/

16. Utgående behandlat vatten från verksamheten får som begränsnings- och årsmedelvärde ej innehålla halt av suspenderat material som överstiger 60 mg/l, respektive halt av TOC som överstiger 60 mg/l.

När denna dom vunnit laga kraft ska den i deldomen den 26 september 2023 meddelade provisoriska föreskriften P1 inte längre gälla.

Bolagets yrkande om fastställande av alternativvärden enligt 1 kap. 15 § Industriutsläppsförordningen (2013:250) avslås.

BAKGRUND

Kuskatorpet Entreprenad och Lantbruk AB (bolaget) har sedan årsskiftet 1994/1995 bedrivit komposterings- och återvinningsverksamhet på fastigheten Fyllinge 20:437 samt på del av fastigheten Fyllinge 20:393.

TIDIGARE BESLUT

Mark- och miljödomstolen meddelade **i deldom den 14 december 2012** Kuskatorpet Entreprenad & Lantbruk Aktiebolag (bolaget) tillstånd enligt miljöbalken till att bedriva verksamhet innebärande biologisk behandling, mekanisk bearbetning, sortering samt mellanlagring av icke-farligt avfall, mellanlagring av farligt avfall, jordtillverkning, framställan av flis samt lagring av bränsleflis och därvid vid anläggningen:

- årligen ta emot och biologiskt behandla högst 100 500 ton icke-farligt avfall samt högst 20 000 ton park- och trädgårdsavfall,
- årligen ta emot och genom mekanisk bearbetning återvinna högst 47 000 ton icke-farligt avfall samt högst 50 000 ton avfall för bygg- och anläggningsändamål,
- årligen sortera högst 70 000 ton icke-farligt avfall,
- ta emot och mellanlagra högst 55 000 ton icke-farligt avfall vid varje enskilt tillfälle,
- ta emot och mellanlagra högst 22 500 ton farligt avfall vid varje enskilt tillfälle,
- årligen framställa flis från högst 15 000 m^3 stamved fast mått råvara (FUB) samt
- årligen lagra högst 75 000 ton bränsleflis.

För tillståndet föreskrevs 10 slutliga villkor medan frågan om slutliga villkor beträffande hantering av lakvatten från behandlings- och lagringsytor sköts upp under en prövotid.

Tillståndet togs i anspråk den 1 januari 2015 och bolaget redovisade resultaten av de utredningar som utförts i januari 2018.

Genom **deldom den 6 mars 2019** avslutade mark- och miljödomstolen prövotiden utom beträffande föreningshalter m.m. avseende fosfor, suspenderat material och TOC, och föreskrev följande slutliga villkor.

11. Uppkommet dag- och lakvatten ska samlas in och behandlas i befintlig behandlingsanläggning.
12. Halten av ammoniumkväve i utgående behandlat vatten från verksamheten får som begränsningsvärde och momentanvärde inte överstiga 10 mg/liter.
13. Halterna av föroreningar i utgående behandlat vatten från verksamheten får som begränsningsvärde och årsmedelvärde inte innehålla mer än:
    - ammoniumkväve 2 mg/liter
    - oljeindex 5 mg/liter
14. Ytan för energiskogen ska vara helt invallad och bevattningen av energiskogen ska anpassas efter hur mycket vatten denna kan ta upp. Tillförd mängd vatten ska mätas.

Mark- och miljödomstolen förlängde prövotidsförfarandet såvitt avser utsläpp av fosfor, suspenderat material och TOC i utgående vatten från reningsanläggningen.

Genom **deldom den 26 september 2023** avslutade mark- och miljödomstolen prövotiden i fråga om utsläpp av totalfosfor i utgående vatten från reningsanläggningen och föreskrev följande slutliga villkor.

14. Utgående behandlat vatten från verksamheten får som begränsnings- och årsmedelvärde ej innehålla halter av totalfosfor som överstiger 2 mg/l.

15. Åtgärder ska vidtas så snart som möjligt, dock senast ett år efter att denna dom vinner laga kraft, så att SBR-anläggningen inte belastas med takvatten från tälthallen.

Mark- och miljödomstolen förlängde samtidigt prövotiden i fråga om utsläpp av TOC och suspenderat material i utgående vatten från reningsanläggningen.

Under prövotiden skulle bolaget genomföra följande utredning.

U1. Sökanden ska till mark- och miljödomstolen redovisa de åtgärder som vidtagits avseende förbättrad rening av TOC, det resultat som åtgärderna inneburit såvitt avser avskiljning av TOC samt förslag på ytterligare eller andra åtgärder som eventuellt kan behöva vidtas, de föroreningshalter avseende TOC som skall innehållas samt de övriga villkor som krävs för att frågan ska kunna avgöras slutligt. En utvärdering av effekten av reningsanläggningens samtliga reningssteg behöver ske genom analys av vid samma tillfälle uttagna prover på in- och utgående vatten från aktuella reningssteg. Sådana utvärderande mätningar bör ske vid minst tre tillfallen.

Utredningen ska även omfatta möjligheterna att minska utsläppsmängderna genom att minska vattenflödet genom att undvika att ej förorenat nederbördsvatten leds till uppsamlingsbrunnarna. Även förutsättningarna att leda takvattnet från "tälthallen" direkt till recipient ska utvärderas. Därutöver ska även utvärderas förutsättningarna att vidta åtgärder som minskar det uppsamlade dag-/lakvattnets innehåll av suspenderat material och TOC, genom t.ex. uppsamling av trädamm vid krossning/flisning av trä, nederbördsskydd av lager med krossat/flisat trä samt åtgärder på lagerytorna som minskar transporten av slam och partiklar ner i uppsamlingsbrunnarna. Bolaget får vidta åtgärder under prövotiden efter tillsynsmyndighetens godkännande.

Under prövotiden har följande provisoriska föreskrift gällt.

P1. Halterna av föroreningar i utgående behandlat vatten får som årsmedelriktvärde inte innehålla mer än 60 mg suspenderat material per liter och 60 mg TOC per liter.

PRÖVOTIDSREDOVISNING

Bolaget har den 17 oktober 2025 redovisat resultatet av den genomförda utredningen.

Yrkande

Kuskatorpet Entreprenad & Lantbruk AB har yrkat att mark- och miljödomstolen avslutar prövotidsförfarandet och fastställer följande slutliga villkor:

lx) *Utgående behandlat vatten från verksamheten får som begränsnings- och årsmedelvärde ej innehålla halt av suspenderat material som överstiger 60 mg/l, resp. halt av TOC som överstiger 60 mg/l.*

Motivering av villkorsförslaget

Sammanfattningsvis har genomförda åtgärder avseende förbättrad rening av TOC och suspenderat material fungerat väl och lett till att förekommande halter av dessa ämnen i utgående vatten efter rening har stabiliserats på nivåer under de nu yrkade 60 mg/l som årsmedelvärde och att dessa halter bedöms kunna innehållas varaktigt.

Bolaget föreslår under dessa förutsättningar därför att prövotidsförordnandet avslutas och att yrkat slutligt villkor fastställes. Ytterligare villkor bedöms inte påkallat, särskilt med hänsyn till bolagets vidtagna åtgärder att förbättra försedimenteringen av uppkommande lak- och dagvatten, att samla upp rent regnvatten från tälttaket och bortleda det direkt till recipient samt bolagets åtagande om att fortlöpande sopa upp förekommande trädamm efter avslutad krossningskampanj och återföra det till bolagets produkter.

Mot angiven bakgrund är det enligt bolagets mening skäligen motiverat att tillåtna utsläppsvärden bestäms till de numeriska värden som föreslås i yrkandet (60/60 mg/l).

Yrkade haltvärden avseende suspenderat material och TOC antas komma att bestämmas som begränsningsvärde. Enligt bolagets mening bör villkoret, i enlighet med vad som bestämts för övriga utsläppsparametrar och på i den tekniska rapporten angivna skäl, bestämmas som årsmedelvärde. Föreslagna utsläppsvillkor är enligt bolagets mening förenliga med gällande BAT-slutsatser för avfallsbehandling.

Genomförda utredningar m.m.

Av bolagets redovisning av genomförd prövotidsredovisning framgår sammanfattningsvis följande.

Bakgrund

Kuskatorpet Entreprenad och Lantbruk AB har utrett frågan om utsläpp av TOC och suspenderade ämnen från bolagets reningsanläggning. I renings-anläggningen behandlas dag- och lakvatten från bolagets verksamhetsytor på fastigheterna Fyllinge 20:437 och Fyllinge 20:393 innan utsläpp till en kulvert som mynnar i Trönningeån ungefär 1 km söderut.

Reningsanläggningen består av flera reningssteg i serie: Luftad försedimenteringsbassäng, två luftade lagringsdammar, bio-reaktor (SBR) och kemisk fällning.

Åtgärder för förbättrad rening avseende TOC

Testade metoder

Följande metoder har utvärderats för att förbättra avskiljningen av TOC i anläggningen:

- Sandfilter för polering efter SBR
- Ökad och optimerad kemisk fällning
- Förbehandling av vatten i lagringsdammar genom utökad syresättning/luftning
- Biologiskt filter, till exempel MBBR, efter SBR

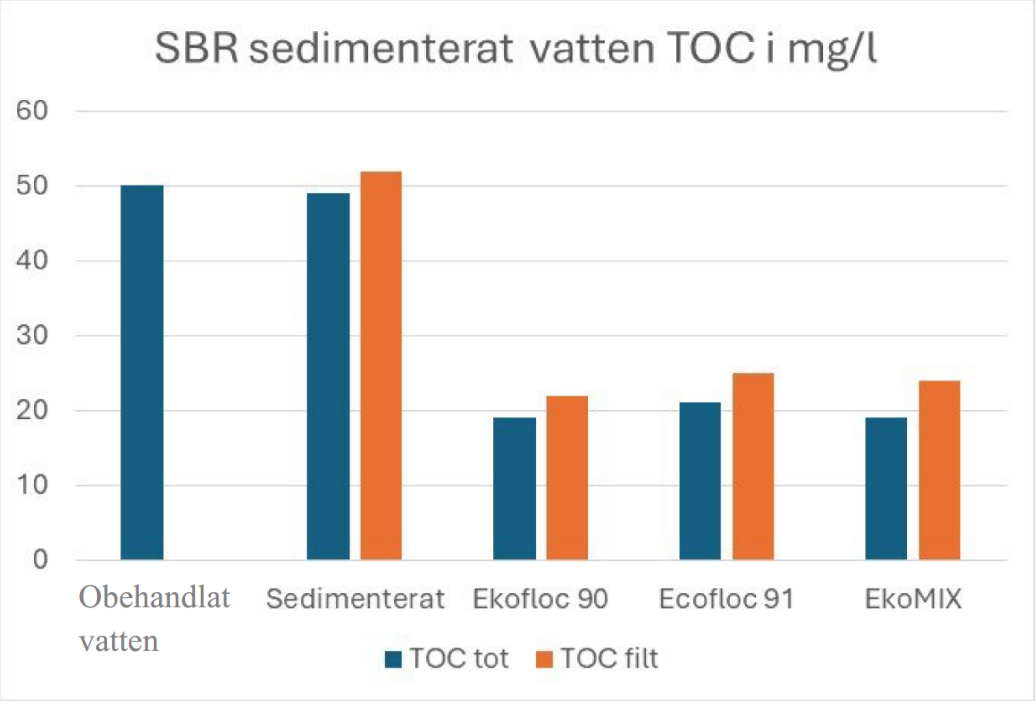
Sandfilter

Sandfilter har utvärderats i pilotskala. Metoden bygger på att sedimenterat vatten från SBR pumpas genom ett sandfilter, där ytterligare avskiljning av partiklar sker. Vattnet innehåller mycket fina partiklar som inte sedimenterat i SBR men i stället fastnar på sandkornens ytor i filtret. Vid försök uppstod ganska snart en flödesminskning då avskilda partiklar satte igen sandfiltret. Partiklarna togs bort genom backspolning varvid spolvattnet återfördes till försedimenterings-dammen. De fina partiklar som återfördes sedimenterade dock inte utan ackumulerades i systemet, d.v.s. halterna av suspenderade ämnen ökade i vattnet. Försöken med sandfilter avbröts, då det inte gick att avskilja fina partiklar från systemet på ett effektivt sätt.

Kuskatorpets bedömning är att metoden med rening i sandfilter inte fungerar driftsmässigt på ett godtagbart sätt och inte ger förbättringar av innehållet av TOC eller suspenderat material i utgående vatten från reningsanläggningen av betydelse.

Ökad och optimerad kemisk fällning

Tre olika fällningskemikalier har testats i labbskala. Samtliga tre kemikalier halverade halterna av TOC från 50 mg/l till ca 25 mg/l i relation till enbart sedimentering, se figur 2.

Figur 2. Resultat av labb-tester avseende fällningskemikalier.

Bolaget har under prövotiden testat att dosera fällningskemikalier direkt i SBR med goda resultat. För att ytterligare optimera fällningen flyttades doseringen till utgående vatten från SBR. För att erhålla en bra fällning och en separerbar flock är inblandning, mixning och flockuppbyggnad viktig. På utgående ledning från SBR installerades en statisk mixer som gör att fällningsmedlet blir jämnare fördelat i vattenmassan. Detta leder både till en lägre förbrukning och en bättre avskiljning av TOC.

Utifrån resultaten av testerna har bolaget valt att fortsättningsvis använda EkoMix som är en blandning av aluminium- och järnbaserade fällningskemikalier.

Förbehandling i försedimenteringsbassäng och lagringsdammar genom utökad syresättning/luftning

Det första steget i bolagets vattenreningsprocess är den särskilda försedimenteringsbassäng som anlagts i sydvästra delen av verksamhetsområdet, se figur 3.

Figur 3. Bolagets försedimenteringsbassäng är utförd i betong och försedd med omrörare och luftning. Bassängen är sektionerad så att sedimenterat material, efter bassängtömning enkelt kan schaktas ur från den betongförsedda botten och återföras till jordbehandlingsprocessen.

Från försedimenteringsbassängen leds vattnet vidare till de två dammar vid Kuskatorpets anläggning där lak- och dagvatten samlas upp inför behandling i SBR. Dammarna fungerar också som lagrings- och utjämningsmagasin och ger ett jämnare flöde in till SBR-anläggningen. Genom att lufta dammarna med tryckluft som leds ut i vattnet genom perforerade slangar oxideras ammonium-kväve till nitrat-kväve, vilket ökar förutsättningarna för god kväveavskiljning i SBR, att TOC bryts ned biologiskt och att ett bättre slam erhålls.

Under prövotiden har dammarna sektionerats och luftning successivt installerats i försedimenteringsbassängen (se figur 3) och i lagringsdammarna. Efter installation av luftningsutrustning har slammets sedimentationsegenskaper förbättrats avsevärt. Detta ökar kapaciteten på SBR-reaktorn och bör även medverka till en bättre avskiljning av TOC.

Bolaget förordar att luftning ska ske fortsättningsvis i försedimenterings-bassängen och i lagringsdammarna.

Biologiskt filter, till exempel MBBR, efter SBR

Att utnyttja ett biologiskt filter kan vara en möjlighet att öka den biologiska nedbrytningen. Dessa filter byggs ofta upp med ett bärarmaterial där bakterier sitter fast på ett plast-material. De benämns ofta MBBR, Moving Bed Biological reactor. Bolaget har bedömt att de resthalter av TOC som finns kvar efter SBR är svårnedbrytbara och ytterligare biologisk behandling är tveksam. I stället förordar bolaget kemisk fällning som reningssteg efter SBR mot bakgrund av de goda resultat som erhållits.

Resultat av vidtagna åtgärder

Under prövotiden (2024–2025) har det tagits månadsvisa prover på utgående behandlat vatten från reningsanläggningen (SBR). Resultaten avseende TOC och suspenderade ämnen visas i tabell 1. I bilaga 1 finns analysprotokoll där det

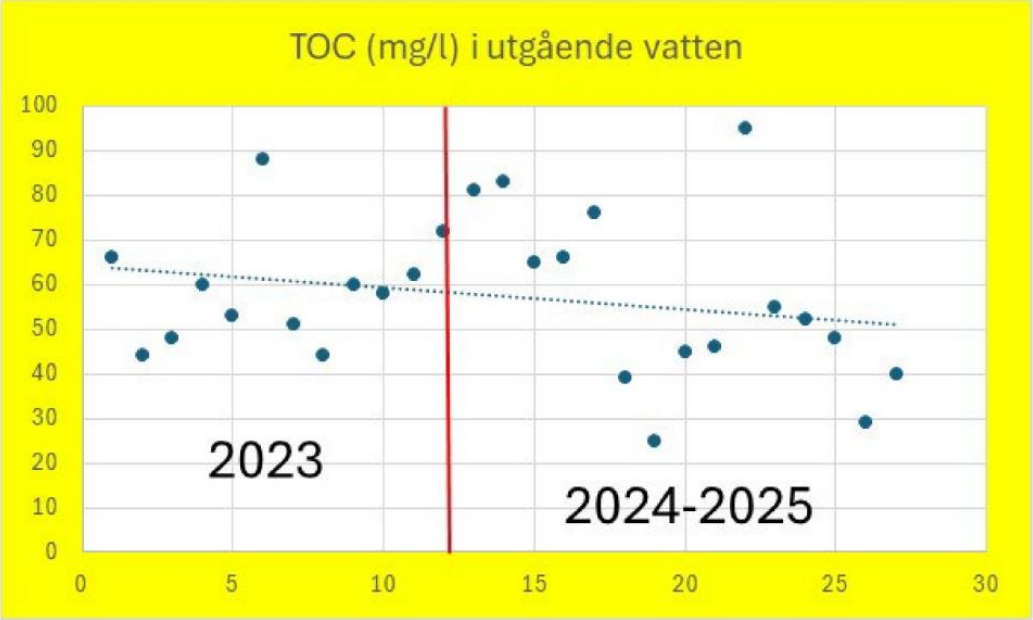
framgår att även andra parametrar analyseras men de visas inte i tabellen nedan, då de inte omfattas av det nu aktuella utredningsvillkoret.

Tabell 1. Uppmätta halter av suspenderade ämnen och TOC i utgående behandlat vatten från reningsanläggningen (efter kemisk fällning).

År 2024				**År 2025**		
Datum	Susp	TOC		Datum	Susp	TOC
2024-01-27	53	81		2025-01-31	54	46
2024-02-29	59	83		2025-02-28	80	95
2024-03-30	18	65		2025-03-25	72	55
2024-04-30	22	66		2025-04-24	47	52
2024-05-29	48	76		2025-05-30	48	48
2024-10-09	30	39		2025-08-07	9,5	29
2024-11-05	2,9	25		2025-09-02	8,7	40
2024-12-20	23	45		**MEDEL**	**46**	**52**
MEDEL	**32**	**60**				

Under några sommarmånader har anläggningen inte varit i drift eftersom bildningen av lak- och dagvatten varit mycket begränsad och underhållsarbete utförts.

Av tabellen framgår att TOC-halterna i proverna på utgående vatten efter det sista reningssteget (kemisk fällning) varierar mellan 25 och 95 mg/1 och årsmedelvärdet kan beräknas till 60 mg/1 2024 och 52 mg/1 2025. Halterna av suspenderade ämnen är i medeltal något lägre men varierar i större omfattning. I figur 4 visas hur TOC-halterna i utgående vatten har utvecklats under prövotiden i relation till 2023. Som synes har halterna varierat men en nedåtgående trend under prövotiden kan utläsas.

Figur 4. Uppmätta halter av TOC i utgående vatten från reningsanläggningen 2023–2025.

Utifrån resultatet bedöms de provisoriska villkor som bolaget haft under prövotiden vara lämpliga att fastställa som slutliga villkor, d.v.s. 60 mg/1 för TOC och suspenderade ämnen som årsmedelvärde. Föreslagna begränsningsvärden ligger inom tillämpliga BAT_{REF}-nivåer.

Bolaget bedömer att lägre begränsningsvärden inte är rimliga. Den aktuella anläggningen kan inte jämföras med kommunala reningsverk där förutsättningarna för rening är mycket bättre. Kommunalt avloppsvatten bräddas regelmässigt när flödena blir mycket höga, temperaturen på avloppsvatten är högre och jämnare vilket underlättar biologisk behandling, flödena är jämnare, halterna av TOC varierar inte lika mycket och TOC utgörs till större del av lätt nedbrytbara organiska substanser.

Utvärdering av reningsanläggningens samtliga reningssteg

Provtagning av vatten före och efter respektive reningssteg har utförts vid tre tillfällen år 2025 (30 maj, 7 augusti och 2 september). Resultaten visas i tabell 2.

Tabell 2 Uppmätta halter av suspenderade ämnen och TOC (i mg/l) i inkommande vatten och efter respektive reningssteg.

	Suspenderade ämnen			
Provuttag	**maj**	**aug**	**sep**	**Medel**
Inkommande	60	29	27	39
Efter luftning	10	4	5	6
Efter SBR	4	9	26	13
Efter kemisk fällning	48	10	9	22
	TOC			
Inkommande	120	82	93	98
Efter luftning	80	74	78	77
Efter SBR	72	62	86	73
Efter kemisk fällning	48	29	40	39

Halterna av suspenderade ämnen och TOC minskar sammantaget genom anläggning med i medeltal 50–60 %. Det kan tyckas märkligt att halterna vid vissa provtagningstillfällen i vissa fall ökar över enskilda reningssteg. Detta beror dock på att det inte är samma batch som provtas vid respektive provtagningstillfälle. Reningsanläggningens sammanlagda volym är ca 5 000 m^3 vilket innebär en betydande uppehållstid. Mot bakgrund av detta måste utvärdering ske av medelvärden och inte enstaka mätningar.

I försedimenteringsbassängen och lagringsdammarna sker en betydande minskning av suspenderade ämnen beroende på sedimentation, medan TOC reduceras i liten omfattning.

I SBR sker en begränsad minskning av TOC beroende på att det organiska materialet efter de luftade dammarna är svårnedbrytbart, inte heller sker någon nämnvärd minskning av suspenderade ämnen.

Vid den kemiska fällningen sker en flockning av partiklar som minskar TOC i stor omfattning. En del fina partiklar hinner dock inte sedimentera utan medföljer det behandlade vattnet och ger ökad susp-halt i uttagna prover.

Sammantaget bedöms reningseffekten av samtliga reningssteg vara god och halterna av suspenderade ämnen och TOC reduceras i medeltal stadigt med ca 50 % respektive 60 %.

Takvatten från "tälthallen"

Takvattnet från tälthallen samlas numera upp separat i brunnar längs hallens långsidor och avleds via en poleringsdamm direkt till recipient. Åtgärden beräknas minska vattenflödet som behöver bortledas till rening med ca 5 % på årsbasis.

Förutsättningar att minska föroreningshalter i inkommande vatten

Uppsamling av trädamm

Krossning av trä sker kampanjvis. Vid krossning bildas en del damm som ligger kvar på markytan när det krossade materialet avlägsnats. Det ingår i bolagets löpande rutiner att sopa upp förekommande trädamm efter avslutad kampanj. Bolaget är därför berett att åta sig att sopa upp detta trädamm och återvinna det i bolagets produkter. Någon annan metod att samla upp trädammet har inte kunnat identifieras under prövotiden.

Nederbördsskydd av lager med krossat/flisat trä

Verksamheten med att krossa och flisa trämaterial från stammar och rivningsvirke pågår på vissa ytor. Trämaterial har den fördelen att det kan läggs upp i så höga travar att materialet totalt sett upptar en mycket liten lagringsyta. Den nederbörd som faller på materialet blir då begränsad. Den yta som används för trälagring och flisning är en liten del av bolagets verksamhetsytor. Cirka 3–5 % av den totala hårdgjorda ytan används för lagring av krossat/flisat trä. Den mesta nederbörden som faller på flisat/krossat trä binds dessutom in i den

tämligen torra veden vilket innebär att lakvattenbildningen från upplag av krossat trä är mycket liten.

Sammantaget bedöms således anläggande av nederbördsskydd över upplag av krossat/flisat trä ha en mycket liten inverkan på halter av TOC och suspenderat material i obehandlat lakvatten. Enligt bolagets beräkningar skulle det kosta 4–6 miljoner kr att väderskydda nuvarande trähantering, vilket inte bedöms vara motiverat mot bakgrund av den ringa miljönyttan av åtgärden.

Åtgärder som minskar transporter av slam och partiklar

På de hårdgjorda ytorna sedimenterar partiklar från de material som hanteras på anläggningen. Alla ytor skrapas rena med jämna mellanrum. En teknik som utnyttjas är att inte skrapa ytorna nära uppsamlingsbrunnar lika ofta. Då bildar sedimentet ett partikelfilter som minskar transporten av slam och partiklar till reningsanläggningen. Uppskrapade sediment tillförs komposter eller andra jordar. Åtgärden ingår således redan i dag i bolagets löpande arbete med att begränsa spridningen av partiklar redan vid källan.

INKOMNA YTTRANDEN

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har hänvisat till ett tidigare yttrande i målet daterat den 2 mars 2023 samt därutöver anfört följande.

Länsstyrelsen noterar att högsta värdet för både TOC och suspenderat material för avfallsanläggningar ligger på 60 mg/l i BAT-AEL, alltså samma nivå som bolag yrkar som slutligt villkor.

Detta kan tyckas olämpligt eftersom verksamhetens vatten går till Fylleån som är ett Natura 2000-område och är extra känsligt för höjda halter av syreförbrukande

kolföreningar och grumlande finsediment. Det kan vara svårt att motivera att Natura 2000-tillstånd krävs eftersom vattnet tillkommer området alldeles vid mynningen av Fylleån. Länsstyrelsen anser dock att det bör tas i beaktande vid utformningen av verksamhetens vattenhantering och utsläppskraven.

Vid prövning och fastställande av slutliga villkor bör istället nivåer eftersträvas som ligger i den nedre delen av BAT-AEL spannet istället för att utforma systemet efter högsta tillåtna halter i BAT-AEL.

Anläggningar i området

Sedan yttrandet upprättades har Miljöprövningsdelegationen i Hallands län (MPD) meddelat slutliga villkor för intilliggande avfallsverksamhet, Elia Express i Halmstad AB, bl.a. gällande TOC och suspenderade material enligt följande:

20. Fram till och med den 31 maj 2026 gäller följande riktvärden för det utgående dagvattnet, räknat som årsmedelvärde:
    Susp. 30 mg/l
    TOC 30 mg/l

    Från och med den 1 juni 2026 gäller följande begränsningsvärden för det utgående dagvattnet, räknade som årsmedelvärden:
    Susp. 20 mg/l
    TOC 30 mg/l

    I området ligger även Stena Recyclings anläggning SNRC. MMD meddelade 2023-09-22 i dom M 4891-16 följande slutliga villkor för utsläpp till vatten av bl.a. TOC och suspenderade material:

15. Dagvatten ska samlas upp och behandlas innan det släpps till recipient. Från och med ett år från det att denna deldom har vunnit laga kraft gäller

följande. Föroreningsinnehållet i dagvatten från verksamheten som avleds till recipient får inte överstiga nedan i andra stycket angivna värden, uppmätta som dygnsmedelvärden, vid mer än två provtagningstillfällen per kalenderår, och då med högst 50 procent.
60 mg/l TOC
30 mg/l suspenderat material

Tidigare yttrande daterat den 2 mars 2023

Allmänt

I Kistinge Industriområde finns många stora avfallsverksamheter där utsläpp av dag- och lakvatten sker till Trönningeån. Flera av verksamheterna har pågående prövningar gällande dagvattnet.

Trönningeån omfattas av miljökvalitetsnormer och ån riskerar att inte nå god ekologisk status.

Enligt hänsynsreglerna ska yrkesmässig verksamhet använda bästa möjliga teknik.

Suspenderat material är partiklar som fungerar som bärare av olika ämnen som fäster på partiklarnas yta. Dessa partiklar kan innehålla stora mängder föroreningar, bland annat tungmetaller, bakterier, salter och organiska ämnen, alla med ursprung från olika antropogena källor.

BAT-slutsatser

Kuskatorpet omfattas av EU-direktivet Avfallsbehandling.

BAT-slutsatser ska användas som referens vid tillståndsprövning och ska ligga till grund för fastställande av tillståndsvillkor.

I avfallsdirektivet har angetts ett spann på 5–60 mg/l inom vilken halten suspenderade ämnen bör ligga. Den nedre nivån kan användas som ett underlag för bedömning av vad som är att anse som bästa möjliga teknik. Det innebär att vid bästa möjliga teknik (som yrkesmässiga verksamheter ska använda) bör halten suspenderade ämnen ligga på 5 mg/1 vid utsläpp i recipient. BAT-slutsatserna visar att med bästa möjliga teknik kan avfallsverksamheter rena sitt vatten till 5 mg susp./l. Det omfattar dock bara normala förhållanden. Vid en verksamhet uppkommer tillfällen då det inte kan anses vara normala förhållanden, vilket gör att en något högre halt bör föreskrivas i tillståndsbeslut. Onormala förhållande kan vara igångsättande och urdrifttagande, läckor, störningar i driften, tillfälliga avbrott och nedläggning av verksamheten.

Sammanfattning

Länsstyrelsen bedömer att utsläpp av dagvatten till recipienten bör för suspenderade material tillåtas vara högst 40 mg/l som månadsmedelvärde.

Miljönämnden i Halmstad kommun

De begränsningsvärden Kuskatorpet Entreprenad & Lantbruk AB yrkar på, avseende TOC och suspenderad substans, utgör en avsevärd skärpning jämfört med villkoren som bolaget hade i sitt tidigare tillstånd från 2001. Med hänsyn till Industriutsläppsförordningen och de tillhörande slutsatserna om bästa möjliga teknik för rening av vatten från avfallsanläggningar går det dock inte att sätta högre begränsningsvärden än de yrkade. Men prövotidsredovisningen är inte övertygande avseende bolagets förmåga att rena vattnet så att yrkade begränsningsvärden kan innehållas. Det återstår att se om de senaste åtgärderna under 2025 i form av utökad förbehandling i utjämningsmagasinen gör att de relativt goda resultaten april–september blir bestående.

Bolaget har inte yrkat att tillståndets begränsningsvärden för TOC och suspenderad substans ska gälla som alternativvärden för motsvarande BAT-AEL. För det fall att domstolen beslutar om yrkade begränsningsvärden, som årsmedelvärden, kommer BAT-AEL fortfarande att gälla som månadsvärden. Det innebär att miljönämnden vid behov ska förelägga bolaget att vidta åtgärder så att begränsningsvärdena även kan innehållas vid varje månadsprovtagning, under normala driftförhållanden. Allt enligt Naturvårdsverkets vägledning om industriutsläppsbestämmelser 2022-05-27.

Miljönämnden vill uppmärksamma att figur 1 i prövotidsutredningen ger missvisande information om utsläppspunkten. Utsläppet till bäcken som utgör recipient sker i den kulverterade delen av bäcken under anläggningen, vilket är korrekt beskrivet i texten.

BOALGETS BEMÖTANDE AV INKOMNA YTTRANDEN

Inledning

Av redovisningen i målet kan sammanfattningsvis således konstateras att bolaget successivt

- hårdgjort de ytor där material behandlas,
- utformat materialhanteringen med iakttagande av tillgängliga försiktighetsmått och åtgärder i övrigt för att begränsa utsläpp av partikulärt material på samtliga behandlings- och transportytor inom anläggningen, så långt det är möjligt med bibehållande av fungerande och effektiv drift,
- byggt ut effektiva system för uppsamling av dag- och lakvatten från dessa ytor för sluten bortledning till reningsanläggningarna,
- separerat det i princip opåverkade takvattnet från tälthallen, så att det inte bortleds till och belastar reningsanläggningarna volymmässigt,
- prövat och utvärderat förekommande tekniskt tillgängliga metoder för rening av uppkommande vatten,
- optimerat driften av de reningsanläggningar och metoder som över tid visat sig fungera tekniskt och ge bästa och stabil avskiljnings- och reningsförmåga, samt

- utvecklat och förfinat nyttjade kontroll- och mätmetoder av utgående vatten från reningsanläggningarna.

Teknikvalen och den driftsmässiga optimeringen av den valda tekniken ger nu låga och stabila halter av förorenande ämnen i utgående vatten från anläggningen.

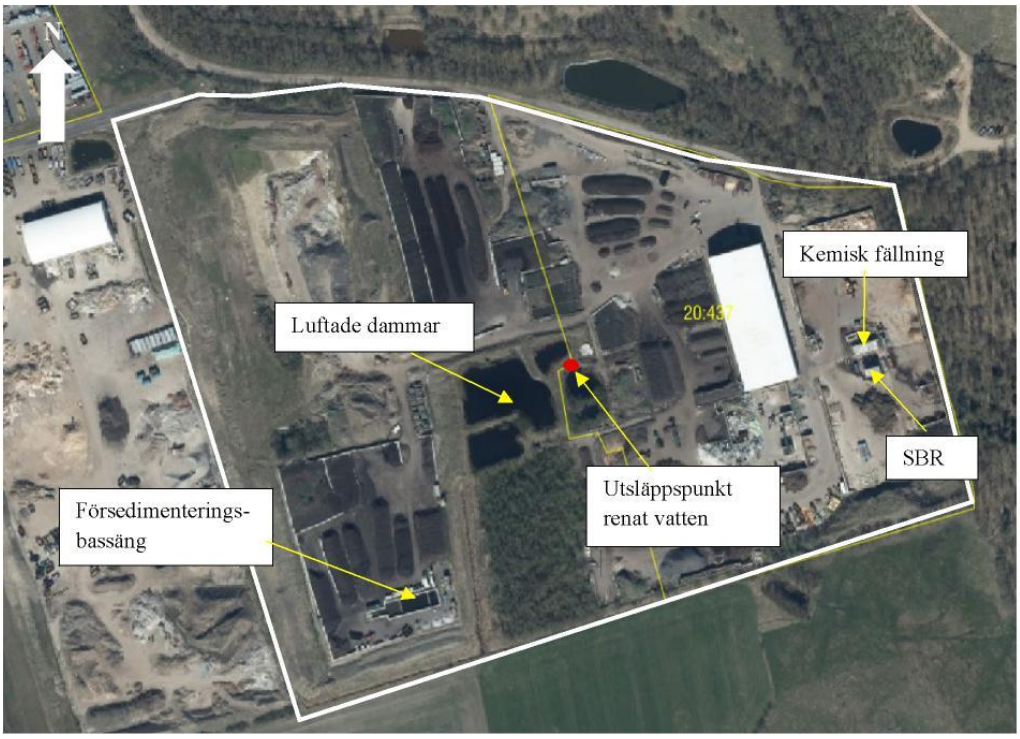
Häri ligger att de tekniska reningsmetoder som valts är förenliga med gällande BAT-krav. Det finns enligt bolagets bedömning, inga tillgängliga reningsmetoder som ger ett bättre reningsresultat. Förekommande halter av återstående två utsläppsparametrar i utgående vatten – suspenderat material och TOC – är också förenliga med nämnda BAT-krav.

Mot angiven bakgrund är det enligt bolagets mening skäligen motiverat att tillåtna utsläppsvärden bestäms till de numeriska värden som föreslås i yrkandet (60/60 mg/l).

Som tidigare redovisats antas yrkade haltvärden komma att bestämmas som begränsningsvärden. Enligt bolagets mening bör villkoret, i enlighet med vad som bestämts för övriga utsläppsparametrar och på i den tekniska rapporten angivna skäl, bestämmas som årsmedelvärde och följaktligen betraktas som s.k. alternativvärde enligt 1 kap. 15 § IUF. Den yrkade villkorskonstruktionen utgör endast ett alternativvärde i kontrollhänseende och innebär således inte någon ökning av de samlade utsläppsnivåerna från verksamheten, jämfört med ett villkor baserat på huvudalternativet för provtagning och kontroll enligt BAT-AEL. Enligt bolagets mening är därför föreslagna utsläpps- och kontrollvillkor i alla avseenden förenliga med gällande BAT-slutsatser för avfallsbehandling.

Utsläppspunktens lokalisering

I prövotidsredovisningen markerades utsläppspunkten för bolagets renade vatten på en felaktig plats. Den korrekta placeringen av utsläppspunkten visas i figuren nedan.

Verksamhetsområde med lokalisering av reningssteg och utsläppspunkt

Påverkan på Natura 2000-området

Länsstyrelsen anger i sitt yttrande att de yrkade utsläppsnivåerna är olämpliga eftersom verksamhetens vatten går till Fylleån som är ett Natura 2000-område och är extra känsligt för höga halter av syreförbrukande kolföreningar och grumlande finsediment. Vid prövning och fastställande av slutliga villkor bör enligt länsstyrelsen nivåer eftersträvas som ligger i den nedre delen av BAT-AEL spannet istället för att utforma systemet efter högsta tillåtna halter i BAT-AEL.

Det kan inledningsvis konstateras att länsstyrelsens uttalande är något missvisande. Renat vatten släpps ut i ett dike som angränsar till verksamhetsområdets södra gräns. Därefter rinner diket genom ett system av åkerdiken till Trönningeån. Trönningeån rinner i sin tur ut i Fylleån som har en väsentligen högre vattenföring. Den punkt där åarna rinner samman ligger omedelbart innan Fylleåns utlopp i havet, se karta i figuren nedan. Den sträcka av Fylleån och Natura 2000-området som teoretiskt kan påverkas av verksamhetens indirekta bidrag till den samlade föroreningssituationen i det vattendraget, är ca 100 meter. Med hänsyn till verksamhetens ringa bidrag till förekommande halter av syreförbrukande kolföreningar och grumlande finsediment, strömriktningen, den teoretiskt påverkade åsträckans ringa storlek och rådande omblandningsförhållanden på berörd sträcka, kan verksamhetens utsläpp inte på ett betydande sätt påverka miljön i Natura 2000-området.

Trönningeåns utlopp i Fylleån.

Bolaget har med utgångspunkt i länsstyrelsens antaganden ändå beräknat verksamhetens relativa utsläppsbidrag till berörda del av Fylleåns utlopp. För att

bedöma betydelsen av verksamhetens utsläpp av TOC och suspenderade ämnen har Fylleåns bakgrundsbelastning av dessa ämnen beräknats utifrån uppgifter från SLU:s miljödatabas och åns medelvattenföring (8,5 m^3/s enligt Wikipedia). Vattenprover tas regelbundet i Fylleån vid Fyllebro ca 4 km uppströms utloppet för analys av bl.a. turbiditet och TOC. Under de senaste 10 åren har medelvärdet av TOC varit ca 14 mg/1 medan medelvärdet av turbiditeten, som är ett indirekt mått på halten suspenderade ämnen i vatten, varit ca 3 FNU. Bakgrunds-belastningen av TOC och suspenderade ämnen i Fylleån kan då grovt uppskattas till 4 000 ton/år respektive 900 ton/år. Det antas då att 1 FNU motsvarar 1 mg/l.

Om det antas att bolagets utgående vattenkvalitet exakt motsvarar de yrkade begränsningsvärdena, d v s 60 mg/l susp. och 60 mg/1 TOC, kan utsläppsmängderna beräknas till ca 3,5 ton per år vardera. Volymen vatten har uppskattats till ca 50 000 m^3/år utifrån antagande om att verksamhetsområdets hårdgjorda yta är ca 100 000 m^2 och att 500 mm nederbörd bildar dagvatten varje år. Kuskatorpets relativa haltbidrag av TOC och suspenderade ämnen i berörd del av Fylleåns utlopp kan därmed beräknas utgöra ca 1 respektive 5 promille av bakgrundsbelastningen. Dessa haltbidrag är långt ifrån mätbara och påverkar inte Natura 2000 områdets belastning av grumlande finsediment eller syreförbrukande kolföreningar. Länsstyrelsens motiv för att kräva lägre begränsningsvärden för susp. och TOC utifrån påverkan på Fylleån kan därmed i sak ifrågasättas. Då utsläppen från verksamheten således inte heller kan antas medföra någon mätbar påverkan på Natura 2000-området, saknas således anledning att lägga länsstyrelsens uppfattning till grund för bestämmande av de nu aktuella utsläppsvillkoren.

Begränsningsvärden för andra verksamheter i området

Länsstyrelsen har i sitt yttrande redovisat fastställda begränsningsvärden för andra verksamheter i bolagets närområde. För Elia Express i Halmstad AB har länsstyrelsen fastställt begränsningsvärden för susp. och TOC i utgående

dagvatten på 20 respektive 30 mg/l. För Stena Recyclings anläggning SNRC har mark- och miljödomstolen fastställt 30 respektive 60 mg/l för susp och TOC i utgående dagvatten.

Utan att i detalj ha kunskap om Elia Express i Halmstad AB:s verksamheter så är det i vart fall uppenbart att verksamheten skiljer sig markant från Kuskatorpets. Större delen av Elia Express verksamhetsområde förefaller bedrivas på ej hårdgjorda ytor och nästan hela verksamhetsområdet upptas av jordhögar, se flygfoto i figuren nedan. Detta innebär att den mesta nederbörden infiltrerar genom markytan till grundvattnet eller upptas i jordhögarna. Mängden och kvalitetsvariationer av de dagvattenfraktioner som behöver behandlas blir därmed väsentligt mindre än för Kuskatorpets anläggning, där i stort sett hela markytan är hårdgjord.

Stena Recycling anläggning SNRC är en mycket stor anläggning för återvinning av helt andra avfallstyper än de som bolaget återvinner. Enligt Stenas hemsida hanteras allt från järnhaltiga och icke-järnhaltiga metaller, plast och papper till batterier, elektronik och farligt avfall. Inga organiska avfall verkar hanteras. Större delen av verksamheten, åtminstone arealmässigt, förefaller också bedrivas inomhus. Jämförelsen med detta bolags dagvattenutsläpp bedöms därmed inte vara relevant. Man kan dock konstatera att begränsnings- eller riktvärdena avseende TOC är desamma för de båda verksamheterna.

Elia Express i Halmstad AB:s verksamhetsområde väster om bolagets verksamhetsområde.

Motiven för bolagets yrkade begränsningsvärden avseende TOC och susp. framgår av prövotidsredovisningen. Bolaget har under flera år prövat och undersökt flera olika metoder för att reducera dagvattnets innehåll av TOC och suspenderade ämnen. Tester har genomförts med luftning, sedimentering, kemiska fällningar, biologisk behandling och sandfilter. Man har dessutom avlett ovidkommande rena vattenströmmar för att minska flödesbelastningen på reningsanläggningen och även i övrigt vidtagit alla rimliga åtgärder för att minska innehållet av TOC och susp. i obehandlat dagvatten. Anläggningen består idag av flera reningssteg i serie (försedimentering, luftning, biologisk behandling och kemisk fällning). Det finns enligt bolagets mening i dagsläget inga andra kommersiellt tillgängliga metoder än de som bolaget utprövat och förordar, som skulle ge bättre resultat. Utifrån resultaten av genomförda undersökningar bedöms det inte som tekniskt möjligt att sätta lägre begränsningsvärden på susp. och TOC än 60 mg/1 som årsmedelvärde.

Motiv för alternativvärden

Av 1 kap. 15 § industriutsläppsförordningen följer att i det enskilda fallet får beslutas att en verksamhet i stället för att följa ett begränsningsvärde enligt 1 kap. 8 § industriutsläppsförordningen (d.v.s. BAT-AEL) ska följa ett begränsningsvärde som bestäms med hänsyn till andra tidsperioder eller andra referensförhållanden (alternativvärde).

Enligt förordningen har möjligheten att föreskriva alternativvärden att göra med de olika system för kontroll som förekommer i EU:s medlemsstater och som kan komma till uttryck i BAT-slutsatsernas utsläppsvärden. Medan det svenska systemet bygger på egenkontroll och till ståndsmyndigheterna ofta beslutar om till ståndsvillkor baserade på långtidsvärden (t.ex. månadsmedelvärden eller som för Kuskatorpet årsmedelvärden), anger BAT-slutsatserna ofta korttidsvärden (t.ex. momentan- eller dygnsmedelvärden).

Om Mark- och miljödomstolen skulle följa kommunens yttrande, innebär det i så fall en väsentlig avvikelse från de befintliga villkoren för redan prövade och beslutade utsläppsparametrar. En sådan avvikelse från systematiken i den samlade villkorskatalogen skulle medföra betydande kontroll- och rapporteringsmässiga problem och är inte sakligt motiverade. För Kuskatorpet skulle det vara ohanterligt om föreskrivna alternativvärden inte stämmer överens med nuvarande villkor och som är anpassade till den utsläppskontroll som redan sker. Nuvarande begränsningsvärden för kväve, fosfor, susp. och TOC är givna som årsmedelvärden och bolagets kontrollprogram är anpassat till detta.

Bolagets anläggning för kväverening (SBR) drivs batchvis. Enligt BAT-dokumenten ska BAT-AEL för susp. och TOC som huvudregel gälla för varje sådan batch, dvs ett representativt prov för analys av susp och TOC ska tas ut av varje batch. En batch tar 6–12 timmar beroende på temperatur m.m.. På ett år behandlas sammanlagt ca 1 000 batcher. Kostnaderna för provtagning och analys av batchvisa vattenprover m.a.p. aktuella ämnen (även näringsämnen) beräknas

av bolaget kosta uppemot 3 miljoner kr per år för ett analyssvar inom tre dagar från provtagningstillfället. Detta bedöms innebära orimliga kostnader, givet den ringa nyttan av sådan förtätad provtagnings- och analysfrekvens.

Bolaget uppfyller BAT-dokumentets teknikkrav. Likaså ligger föreslagna haltvärden inom det intervall som anges i BAT-AEL. Så långt är föreslagna villkorsvärden helt förenliga med BAT-AEL Med hänsyn till naturliga variationer i förekommande resthalter av susp. och TOC efter rening, föreligger behov av att frångå huvudregeln om batchvisa mätningar och att villkoret istället bygger på medelvärden över en längre period. Givet att utsläpp från anläggningen, som redovisats ovan, inte förekommer varje månad och att det under sådana perioder därför inte ens finns något vatten att ta prover på, måste medelvärdet bestämmas över en längre period än den månad som kommunen föreslår i yttrandet. Det är därför även av detta skäl lämpligt att bestämma ett alternativvärde som årsmedelvärde. Eftersom medelvärdesberäkningen bygger på att månadsvisa analysdata ibland överstiger 60 mg/1 och andra månader understiger det haltvärdet, är det bolagets bedömning att det föreslagna årsmedelvärdet kan innehållas varaktigt och med tillräcklig säkerhet. Alternativvärdet bedöms inte heller innebära högre utsläppsnivåer än de tillåtna utifrån BAT-AEL.

Mot bakgrund av ovanstående bör alternativvärden för susp. och TOC avse årsmedelvärden. Det innebär att samma kontrollprogram kan användas för uppföljning av tillståndsvillkor som för alternativvärdena.

DOMSKÄL

Av 22 kap. 27 § miljöbalken framgår att när verkningarna av en verksamhet inte kan förutses med tillräcklig säkerhet, får mark- och miljödomstolen vid meddelande av tillstånd till verksamheten skjuta upp frågan till dess erfarenhet har vunnits av verksamhetens inverkan. Det framgår vidare att den uppskjutna

frågan ska avgöras så snart som möjligt. Domstolen konstaterar att förevarande prövotid har pågått under otillfredsställande lång tid.

Redovisade utredningar omfattar ett stort antal olika aspekter av betydelse för att kunna minska och kontrollera utsläppet av föroreningar med det renade processavloppsvattnet. Domstolens uppfattning är att bolaget har genomfört utredningar och åtgärder i enlighet med vad som föreskrevs i deldomen den 26 september 2023. Varken länsstyrelsen eller miljönämnden har heller haft något att invända mot utredningarnas utförande. Domstolen anser att det av redovisat underlag framgår att prövotiden kan avslutas.

Bolaget har yrkat ett slutligt villkor med begränsningsvärden avseende utsläpp från verksamhetsområdet av suspenderat material och organiska ämnen (mätt som totalt organiskt kol, TOC) på 60 mg/l för båda analyserna. Länsstyrelsen har anfört att nivåer som ligger i den nedre delen av BAT-AEL spannet bör eftersträvas vid prövning och fastställande av slutliga villkor. Miljönämnden har framfört synpunkter med anledning av bolagets villkorsförslag men inte haft någon direkt invändning.

Domstolen gör i fråga om föreskrivande av slutligt villkor följande bedömningar.

När prövotiden föreskrevs (deldom den 14 december 2012) sköts fråga om slutliga villkor upp gällande ”*hantering av lakvatten från behandlings- och lagringsytor”*. Under prövotiden skulle bolaget i samråd med tillsynsmyndigheten bl.a. *”utreda lakvattnets karaktär samt lämpliga metoder för behandling av detta”*. Av domskälen framhölls i denna del att *”i fråga om lakvattenhantering så torde den verksamhet som ansökan avser inte ge upphov till något svårhanterbart lakvatten och det bör finnas goda förutsättningar att samla upp och behandla lakvattnet på ett ur föroreningssynpunkt godtagbart sätt även med hänsyn till de krav som kan följa av miljökvalitetsnormerna för*

vatten. I detta avseende berörd recipient får i första hand anses vara Trönningeån."

Så som framgår av senare deldomar i målet har prövningen kommit att påverkas av under 2018 fastställda BAT-slutsatser avseende avfallsbehandling (Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2018/1147, den 10 augusti 2018). I detta fall har aktuell BAT-slutsats BAT20 (tabell 6.1) avseende *Utsläppsnivåer som motsvarar bästa tillgängliga teknik (BAT-AEL) för direkta utsläpp till en vattenrecipient* implementerats i Sverige genom 2 kap. 55 och 56 §§ industriutsläppsförordningen (2013:250). Av BAT7 följer vidare att lägsta övervakningsfrekvens avseende TOC och suspenderat material är en gång per månad, vilket bolaget under målets handläggning angett efterlevs. Domstolen behöver i förevarande prövning använda dessa BAT-slutsatser som referens vid fastställande av slutliga villkor (se 1 kap. 13 § Industriutsläppsförordningen [2013:250]).

Av redovisad utredning framgår att bolaget under prövotiden vidtagit förbyggande åtgärder genom bortledande av takvatten direkt till recipient samt fortlöpande sopa upp förekommande trädamm efter avslutad krossningskampanj. Reningsanläggningen har samtidigt åtgärdats genom förbättrad försedimentering samt ökad och optimerad kemisk fällning. Domstolen bedömer vidare att det är visat att täckning av upplag, införande av sandfilter och ytterligare biologiskt filter inte är ekonomiskt skäliga åtgärder vid jämförelse med den måttliga miljömässiga nytta de skulle kunna medföra.

Av redovisade resultat framgår att utsläppen av TOC och suspenderat material efter vidtagna åtgärder inte överskrider de utsläppsintervall som anges i BAT20 (10–60 mg/l för TOC och 5–60 mg/l för suspenderat material) som gäller vid normal drift. Av redovisningen framgår också att avskiljningsgraden i reningsanläggningen (inkommande/ utgående halter) varit hög vid de tre tillfällen sådan utvärdering skett, både i fråga om TOC (20–67 %) och

suspenderat material (57–65 %). Så som bolaget påpekat är dessa resultat endast indikativa pga. att uppehållstiden i anläggningen är betydande samtidigt som belastningen kan variera i hög utsträckning. Bolagets slutsats att halterna av suspenderade ämnen och TOC stadigt reduceras över reningsanläggningen med i medeltal ca 50 % respektive 60 % framstår som rimlig.

Vid bedömning av om kravet om tillämpning av bästa möjliga teknik efterlevs (2 kap. 3 § miljöbalken och 1 kap. 13 § Industriutsläppsförordningen) anser domstolen att det är nödvändigt att beakta vilken typ av avfallsbehandling som är aktuell i det enskilda fallet. I detta fall avser verksamheten till stor del behandling av slam från avloppsreningsverk uppsamlat inom ett förhållandevis stort område. Typiskt sett innehåller slam som avskilts i kommunala avloppsreningsverk förhållandevis hög andel svårnedbrytbara organiska ämnen eftersom lättnedbrytbara organiska ämnen redan avskilts i reningsverkens biologiska reningssteg. Domstolens uppfattning är att den nu aktuella reningsgraden för TOC är godtagbar. Även reningsgraden i fråga om suspenderat material bedöms vara godtagbar med hänsyn till förhållandevis högt innehåll av finpartikulärt material både i det hanterade slammet och i det trädamm som uppkommer vid krossning/flisning av ved.

Mot bakgrund av att till reningsanläggningen inkommande halter kan variera i hög utsträckning samtidigt som störningar i den biologiska reningen (SBR) kan förekomma anser domstolen att det är rimligt att ett slutligt villkor med begränsningsvärden avseende de samlade utsläppen från verksamheten, inklusive eventuella driftstörningar, fastställs med viss marginal till de halter som erhålls vid normal drift. Domstolen anser därmed att det är visat att det saknas förutsättningar att föreskriva de av länsstyrelsen föreslagna utsläppsnivåerna i ett slutligt villkor. Så som miljönämnden anfört har utsläppsnivåerna kraftigt minskat under prövotiden. Sammantaget bedömer domstolen att påverkan av verksamhetens utsläpp av TOC och suspenderat material blir obetydlig.

Bedömningen är därmed att utsläppsmängderna av suspenderat material och TOC till Trönningeån från verksamheten genom vidtagna åtgärder numer är så låga att uppfyllandet av miljökvalitetsnormerna i Trönningeån (och Fylleån) inte motverkas. Domstolen delar även bolagets inställning att utsläppet av suspenderat material och TOC från verksamheten till Trönningeån, med föreskrivna villkor, inte på ett betydande sätt påverkar Fylleåns Natura 2000-område.

Domstolen anser av ovanstående skäl att prövotiden kan avslutas och bolagets villkorsförslag med årsmedelvärden för både TOC och suspenderat material på 60 mg/l kan föreskrivas som slutligt villkor.

Bolaget har i sitt bemötande av miljönämndens yttrande framfört att de yrkade begränsningsvärdena ska betraktas som alternativvärden till utsläppsvärdena som följer av BAT20. Domstolen konstaterar att det både saknas ett tydligt yrkande om ett sådant beslut och tillräckligt underlag för en sådan prövning. Därutöver anser domstolen att det av redovisat underlag inte heller framstår som lämpligt att föreskriva alternativvärden för verksamhetens utsläpp av suspenderat material och TOC då det av redovisat underlag framstår som att utsläppen från verksamheten under de senaste två åren med viss marginal innehåller utsläppsvärdena enligt BAT20 för dessa analyser. Det framstår inte heller som motiverat att fastställa alternativvärden enbart för analyserna av TOC och suspenderat material då det tidigare har fastställts slutliga villkor med begränsningsvärden som årsmedelvärden för utsläpp av ammoniumkväve, oljeindex och totalfosfor. Domstolen uppfattar bolagets avsikt som ett yrkande om fastställande av alternativvärden enligt 1 kap. 15 § Industriutsläpps-förordningen (2013:250). Med hänsyn till vad domstolen anfört ovan ska yrkandet avslås.

Som upplysning konstaterar domstolen att underlag för bedömning av hur verksamheten uppfyller tillämpliga slutsatser om bästa tillgängliga teknik ska redovisas till tillsynsmyndigheten i den årliga miljörapporten (se 5a och 5b §§ Naturvårdsverkets föreskrifter om miljörapport [NFS 2016:8]).

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga1 (MMD-01)

Överklagande senast den 13 april 2026.

I domstolens avgörande har rådmannen Titti Heina, ordförande, och tekniska rådet Gunnar Barrefors samt de särskilda ledamöterna Dan Löfving och Håkan Falck deltagit.

SVERIGES DOMSTOLAR

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark-och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

   Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Anvisningar för överklagande **MMD-01 - Dom första instans** • Producerat av Domstolsverket, Avd. för domstolsutveckling • 2018-11